

NEVILLE CHAMBERLAIN NI DOSEGEL SVOJEGA CILJA

ITALIJA JE IZGUBILA V ŠPANJI VEČ SVOJIH VOJAKOV KOT PA TEKOM VSE ABESINSKE VOJNE

Pogajanja med Chamberlainom in Mussolinijem so končana. — Med Anglijo in Italijo zija velik prepad. — Mussolini nikakor neče poklicati vojakov iz Španske.

RIM, Italija, 13. januarja. — Razgovor med angleškim ministrskim predsednikom in Mussolinijem je bil brezuspešno končan, iz česar je mogoče sklepati, da bo Anglija v bodoče proti diktatorjem zavzela ostrejša stališča in bo najbrže prišlo do še večje napetosti v Evropi.

Angleški vnanji minister lord Halifax, ki je bil navzoč pri vseh razgovorih, je o njihovem poteku stalno poročal ameriškemu poslaniku Williamu Phillipsu in francoskemu poslaniku Andre Francois-Poncetu.

Na dnevnem redu ni več noben razgovor, dasi se hosta mogoče Chamberlain in Mussolini še enkrat sestala na kratak razgovor, predno bo Chamberlain v soboto popoldne odpotoval iz Rima.

Kot izgleda, sta Chamberlain in Mussolini tekoni 3 ure trajajočega razgovora trdno stala na svojem stališču z ozirom na največje evropske probleme, med katerimi je španska državljanska vojna in spor med Francijo in Italijo.

Brez dvoma bo Chamberlainova politika zavzela bolj bojevit značaj v pogajanjih z diktatorjema Mussolinijem in Hitlerjem, ki sta si tovariša v osi Rim-Berlin.

Neuspeh rimskega razgovora bo pa tudi dovedel do tesnejšega zblizanja med Anglijo in Francijo.

Nekateri politiki celo napovedujejo, da bo angleški kabinet preobražen in da se bo Anthony Eden zopet vrnil v vnanji urad.

Chamberlain je najbrže v soglasju z obljubo, ki jo je dal v terek francoskemu ministrskemu predsedniku Daladieru, odklonil, da bi posredoval in pomagal Mussoliniju, da Italija doseže takojmenovane "naravne aspiracije" na škodo Francije.

Z ozirom na špansko državljansko vojno, v katero je Mussolini zelo zapleten in brezpogojno zahteva zmago za generala Franca in v kateri je že žrtvoval več človeških življenj kot pa pri osvojitvi Abesinije, sta oba ministrska predsednika dospela na mrtvo točko.

Il duce je zavrnil Chamberlainovo zahtevo, da ni odpoklicati laških vojakov, ki so v velikem številu udeleženi v ofenzivi generala Franca v Kataloniji, ker je prepričan, da bo Franco v kratkem dosegel popolno zmago.

Chamberlain pa na drugi strani ni hotel generalu Francu priznati vojevalne pravice, dokler ostanejo na Španskem italijanski vojaki.

Angleško javno mnenje bo popolnoma odobraval, da se je razbila rimska konferenca, kajti angleški narod nikakor ni bil zadovoljen, da je Neville Chamberlain 29. septembra vstregel Hitlerjevim zahtevam ter privolil v razdelitev Čehoslovaške.

Duh monakovskega dogovora še vedno živi med Angleži in pomeni zanje duha popolne predaje, v kateri je bila žrtev Čehoslovaška. In sedaj je prišel Chamberlain v Rim pod strogim svarilom Francije in svojega lastnega naroda, da do kake nove predaje ne sme več priti.

VATIKAN, 13. januarja. — Jutri dopoldne bo Neville Chamberlain sprejet pri papežu in kot prvi list "Osservatore Romano", mu bo papež stavil naslednja vprašanja:

Lojalisti so opoklicali 200.000 novincev

SINA USMRTIL IZ USMILJENJA

Newyorški trgovec je kloroformiral svojega sedemnajstletnega sina, ker ni mogel več gledati njegovega trpljenja.

V gornjem delu newyorškega mesta je živel Greenfieldova družina: oče, žena in 17 letni sin Jerry.

Oče je star 42 let in premožen trgovec, njegova žena je nekoliko mlajša, sin je bil pa duševno zaostal in božjasten.

Očetu se je sin smilil in v njegovi duši se je porodil strašen sklep: da konča njegovo trpljenje, ga je sklenil usmrtiti.

Večkrat je že hotel kupiti v lekarni kloroform, pa se mu ni posrečilo, slednjič je pa vseeno iztaknil tri unče kloroforma v neki lekarni v New Jersey.

Včeraj zjutraj je rekel svoji ženi, naj se pelje v mesto in naj odpre trgovino, češ, da se on ne počuti dobro.

Žena, nič hudega sluteca, je storila, kot ji je bilo naročeno. Dopoldne je sina zopet vrgla božjast. Oče ga je dvignil na zofo, vzel iz omare dva žepna roba ter ju namočil v kloroform. Sin se je parkrat zdržnil, nakar mu je prenehalo utripati srce.

Sele tedaj se je obupani oče zavedel svojega strašnega dejanja.

Šel je k vratarju in mu povedal, kaj se je zgodilo. Vrtar mu je svetoval, naj obvesti policijo, kar je tudi storil.

Na policijski stražnici je priznal, da je usmrtil otroka iz usmiljenja. Bil je od rojstva bebec ter sploh ni hodil v šolo. Le eno leto je bil v otroškem vrtu. Napadi božjasti so se pri njem čedalje pogostejše ponavljali.

Louis Greenfield bo prišel prihodnji teden pred veleporoto, ki ga bo obtožila umora.

PASTOR PROTI PRAZNO- VERJU

SAVANNAH, Ga., 13. jan. — Pastor John S. Wilder je temeljito nasopil proti praznoverju. Danes, petek 13. januarja, je dobil avtno licenco s številko 13. Poleg plošče je prilepil sliko črne mačke, mrtvaške krste, stare copernice in sliko mrtvaške glave. S tem hoče dokazati faranom, da je praznoverje nekaj nesmiselnega.

1. Kak je bil izid razgovorov med Chamberlainom in Mussolinijem?
2. Kake so možnosti, da bo v Evropi vzdržan mir?
3. Kakšne so možnosti, da rešen problem beguncev?
4. Kdaj bo končana španska državljanska vojna?

CEHOSLOVASKA IZGANJA ŽIDE

Za izselitev Židov je vlada dovolila dva milijona dolarjev. — V kratkem bo odpotovalo v Palestino 5000 Židov.

LONDON, Anglija, 13. jan. — Čehoslovaška vlada je iz angleškega posojila dovolila — \$2,000,000 za izselitev Židov iz Čehoslovaške. V taboriščih v raznih krajih dežele se nahaja okoli 20,000 Židov.

Židovski viri pravijo, da je vlada prenesla denar iz čehoslovaške narodne banke na račun židovske organizacije, ki skuša naseliti Žide v Palestini. V nekaj dneh bo 5000 Židov odpotovalo iz Čehoslovaške v Palestino. Najprej bodo odpotovala družine, za njimi pa bodo odhajale posamezne skupine.

Nekaj Židov pa se bo tudi naselilo v angleški koloniji Kenji v Afriki. Te dni bo odpotovalo 15 mladih židovskih poljskih delavcev, pozneje pa jim bodo sledili drugi. V Kenji bodo ustanovili nove kmetije 4000 do 7000 čevljev nad morjem. Židom pa bo naročeno, da se naselijo v večjih skupinah in se bodo morali od dne, ko pridejo v svojo domovino, smatrati za angleške državljane.

DVAJSETLETNI UMRL V ELEKTRIČNEM STOLU

Sinoči je bil v Sing Singu usmrten v električnem stolu dvajsetletni Vincent Forti, ki je lani meseca marca usmrtil v Brooklynu 64 letnega grocerja Wolkowitza.

Električnemu stolu se je približal s cigareto v ustih. Poljubil je križ, ki mu ga je ponudil kaznilniški kaplan, sedel na stol in vrgel cigareto proč. Rekel ni nobene besede. Par minut zatem je bil mrt.

Pred smrtjo sta ga obiskale njegova mati in njegovi dve sestri.

ZDRAVSTVENO STANJE SODNIKA BRANDEISA

WASHINGTON, D. C., 12. januarja. — Sodniku najvišjega sodišča Brandeisu, ki je že prileten možak, se je zdravje izboljšalo. Pred dobrim tednom je zbolel za influenco. Kdaj se bo vrnil v urad, ni znano.

GEN. CEDILLO JE BIL USMRČEN

Padel je v boju z vladnimi vojniki. — Svoječasno je bil pravcati diktator države San Luis Potosi.

MEXICO CITY, Mehika, 13. januarja. — General Saturnino Cedillo, ki je v maju lanskega leta vodil neuspešno vstajo proti Cardenasovi vladi, je bil ubit v spopadu z zveznimi četami blizu Matehuala v državi San Luis Potosi.

Uradno je bilo naznanjeno, da je bil Cedillo ubit v četrtki ob 6 zjutraj, ko se je s 17 svojimi tovariši zapletel v boj z vojaškim oddelkom, ki ga je že dalje časa zasledoval. Po polurnem boju so se uporniki razkropili, nekaj pa se jih je podalo. Nato pa so vladni vojniki našli truplo Cedillo in dveh njegovih sorodnikov.

Na odredbo obrambnega ministra Manuela Avile Camacha je bilo Cedillovo truplo prepeljano na njegovo posestvo v Las Palomas, kjer ga bo njegova družina pokopala.

Cedillo se je že večkrat hotel vdati in sicer zaradi slabega zdravja, toda njegovi tovariši so ga od tega vedno odvračali. Nekoč je bilo tudi poročano, da namerava zbežati v Združene države.

General Cedillo je bil leta 1931 poljedeljski minister, a je odstopil. Leta 1935 je bil zopet poljedeljski minister in je bil več let pravi diktator države San Luis Potosi, kjer je vladal z železno roko. Bil je deloma podložen osrednji vladi in je poveljeval armadi 15 tisoč mož.

SCUTELLARO JE OMEDLEL

JERSEY CITY, N. J., 13. nov. — Včeraj je bil zaslišan Joseph F. Scutellaro, katerega očita državno pravnštvo, da je do smrti zabodel v Hobokenu "poormastra" Harryja L. Bareka. Zaslišal ga je njegov zagovornik Samuel Liebowitz.

Povedal je, da ni bil dobil že štiri tedne nobene podpore. Šel je v Barekov urad in ga vprašal, kako in kaj. Barek mu je zasmehljivo rekel: — Pa bi šla tvoja žena kaj delat.

To je Scutellaro ujezilo, in ga je udaril. Barek se je opotekel in omahnil na mizo, pri čemur se mu je jekleni natikačnik zapil v prsa.

Tako se glasi Scutellarova izpoved, docim bo skušalo državno pravnštvo izkazati, da je Scutellaro zabodel.

Tekom zaslišanja se je obtoženece parkrat silno razburil in slednjič omedlel, da so ga morali odnesti iz dvorane.

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

FAŠISTI NENEHOMA PRODRAJO V SMERI PROTI MORJU

BARCELONA, Španska, 13. januarja. — Vlada je poklicala pod zastave vsakega sposobnega moškega, ki je bil rojen od leta 1915 do 1921. Kot pravi Associated Press, bo dobila vlada 200,000 novincev.

TUDI CANADA SE BO OBOROŽILA

Po mnenju generalnega guvernerja je z ozirom na sedanji svetovni položaj potrebno ojačiti obrambo dežele.

OTTAWA, Kanada, 12. jan. — Lord Tweedsmuir, generalni guverner Kanade, je rekel danes ob otvoritvi parlamenta, da je treba kanadsko deželno obrambo ojačiti ter posvetiti posebno pažnjo letalstvu, češ, da bo edinole na ta način mogoče koristiti ohranitvi svetovnega mira.

Vlada je mnenja, — je dejal, — da so razmere silno negotove in se zaveda, da je treba marsikaj ukreniti za varnost dežele.

Kanada živi z vsemi državami v prijateljski odnosih, obenem pa pazno zasleduje agresivno politiko nekaterih držav na drugih kontinentih in se zaveda nevarnosti, ki ji utegne prejeti ali slej prejeti.

Nadalje je obljubil guverner da se bo vlada še z večjo vneto zavzela za nezaposlene in za izboljšanje trgovine.

KITAJSKI VSTAŠI NA DELU

PEIPING, Kitajska, 13. januarja. — Kitajski vstaši so sinoči prebili Peiping-Tiencin železnico in je bil promet popolnoma vstavljen.

Na polpota med Peipingom in Tiencinom je prišlo ponoči do železnice okoli 500 dobro oboroženih Kitajcev, ki so takoj pričeli razbijati železniško progo. Brzovlak iz Cinana je še mogel voziti po progi proti Peipingu, toda tovorni vlak, ki je kmalu nato pripeljal za njim, je skočil s tira. Vsi vlaki, ki so bili namenjeni iz Peipinga, so bili vstavljani. Brzovlak, ki je bil namenjen v Mukden, je vso noč čakal na tiru, proti jutru pa se je vrnil v Peiping.

Kitajski vstaši skoro po celi severni Kitajski neprestano nagajajo Japoncem. Vsekdan prihajajo poročila, da so v vstaki napadli Japonce, ali pa na kakem kraju razdejali železniški tir.

Po drugih odredbah pa je militizirana vsa industrija, ki je v kaki zvezi z izdelovanjem municije; tudi iz ozadja bodo moške, ki so bili do sedaj zaposleni pri utrjevanju in raznih pomožnih vojaških delih, poslani na fronto, vsi civilisti do 50. leta pa bodo zaposleni pri utrjevalnih delih.

Do teh drastičnih odredb se je vlada odločila zaradi neprestanega fašističnega prodiranja proti morju.

Sinoči so fašisti zasedli Falset, toda v bližini mesta so še vedno v teku vroči boji.

Na severu pa republikanci trdovratno branijo proti fašistom zadnjo cesto, ki pelje v Barcelono in vzdržujejo strahovite napade. S protinapadom so celo zavzeli Doncell, proti jugu pa so izgubili Pulguer de Agramunt.

Med Artesos de Segre in Ponsom pa so bili najlutejši artilerijski boji v celi državljanski vojni. Fašisti so dosegli nekaj uspehov.

Na južni fronti v Estramaduri pa so republikanci dosegli več velikih uspehov. Zavzeli so Sierra de los Santos in Hoyuelo. V veliki nevarnosti je Penarroya, kjer so bogati rudniki premoga, svinca in einka. Na tem kraju imajo fašisti samo marokanske vojake.

Po nekaterih poročilih, ki jih je dobilo republikansko poveljstvo, je prišlo v Francovi armadi do velikega spora med španskimi in italijanskimi častniki. Slednjič je bilo vstreženo zahtevam italijanskih častnikov, ki za vsako ceno hočejo priti do Tarragone.

NEMCI SE POGAJAJO V SOFIJI

SOFIJA, Bolgarska, 12. januarja. — V Sofijo je dospela nemška finančna delegacija, da se pogaja z bolgarskimi gospodarskimi in finančnimi strokovnjaki. Ta obisk je posledica obiska nemškega gospodarskega ministra Walterja Funka pred nekaj meseci.

Nemčija želi priti z Bolgarsko v boljše trgovske in gospodarske odnose.

POZORI!

Rojake opozarjamo, da lahko, ko naročijo posamezne koledarje Slovensko-Amerikanskega Koledarja za 1939, namesto, da pošljejo svoto — 50c v gotovini ali Money Odru — priložijo k naročilu spampke po 3 oziroma po 2 centa.

**SLOVENIC
PUBLISHING
COMPANY**
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

Slovenic Publishing Co.

Kratka Dnevna Zgodba

SMRT NA MAŠKARADI

Vesela pustna maskarada se ne konča veselo. Ze marsikateri se je žalostno končala. Neke je lepa žena francoskega kralja Karla VI. priredila sijajno pustno zabavo na čast svoji dvorni dami, katera bi se imela v kratkem poročiti. Med številnimi maskami je bilo tudi mnogo mladih dvorjanov, kateri so po šegi tedanje dobe kot maske nosili obleke, katere so imele široko izrezane rokave. Ti kostumi so vzbujali splošno pozornost in odobravanje. Vojvoda Orleanski je vzel gorečo hvalko, da bi si lepe maske bolj natančno ogledal. Pri tem pa je široki rokav mladega plemiča vnel, nakar je nastala silna panika. Vse je drlo k vratom. Sredi dvorane pa so ostale goreče žive baklje.

Strahoten pust so leta 1596 praznovali v glavnem mestu Rusije, v Moskvi. Tedaj je vladal Rusiji strašni car Fjodor I., ki se ga je vse balo in se svažilo. Pa tudi car se je bil svojih podložnikov. Na Kitajskem je naročil več bolnikov, ki so imeli kugo; te je dal prepeljati s Kitajskega v Moskvu, da bi tukaj razširil kugo. Tako vsaj so mu ljudje očitali, čeprav to ni zgodovinsko dokazano. Verjetno je celo, da je ta govoricar bila le plod ljudske domišljije ali zlobe, ki je svojemu osvobodnemu carju pripisovala celo take grdobije. Vsekakor je ljudska govorica raznesla, da je car te kužne Kitajce, preoblečene v pustne seme, pomešal med druge ljudi, med katerimi so hodili nemi in molčeči, ker niso znali po rusko govoriti. Zgodovinska resnica pa je, da je na tisti pustni torek v Moskvi za kugo umrlo več ljudi, kakor pozneje v desetih letih. Govorice, češ, da je cesar dal kugo raznesti med ljudi, se tudi poznajo ni hotela poleči. Carjev sovražnik Boris Godunov, ki je tudi umoril carjevega brata, je to govorico pozneje dal zgodovinarjem zapisati v kroniko za golo resnico.

Leta 1792 je švedski kralj Gustav III., sredi sijajne maskarade padel, zadet od morilčeve roke. Proti nepriljubljeni

mu kralju se je zarotil del plemstva, in švedski častnik J. Ankerström se je ponudil, da odstrani kralja. Prav tedaj je kralj Gustav priredil veliko maskarado. Udeležil se je sam kralj, ki je bil oblečen v lepo masko. Toda tudi zarotniki so prišli maskirani in so se začeli dremati okrog kralja. Med seboj so se spoznavali po dogovorjenih znakih. Kralj so sicer njegovi svarili, naj ne hodi na maskarado, češ, ker mu pretila nevarnost od neke zarote, katero so slutili ne da bi bili zanj vedeli. Toda kralj se za vsa svarila ni menil in je prišel na ples. Naenkrat je iz gneče okrog kralja počil strel in kralj je oblečen v pustno obleko, smrtno zadet padel na tla. V nastali zmedbi so zarotniki morilec skrijli in mu tako omogočili, da je toliko neovirano pobegnil. Toda že drugo jutro so ga prijeli. Čopr v so ga dali na natezalnico, vendar ni hotel izdati svojih sokrivcev. Kralj je bil umorjen v noči od 16. na 17. marca, dne 27. aprila 1792 pa je na morišču končal morilec.

V monakovskem koloseju so pred več leti naredili za pust "veselo popotovanje okoli sveta." Te maskarade se je udeležilo 4000 ljudi, ki so plesali ter se zabavali ob pivo, šampanju in vino. Ob vhodu v dvorano je taborila skupina mask, ki je bila oblečena v eskimske kožuhe, ker je predstavljala Eskime. Ta gruča je imela umetniško dovršeno izdelane eskimske kočije in šotore. Po eskimsko so pili pivo, rekoč, da pijo ribjo mašč, kakršno uživajo Eskimi na plamenčkih oljnatih svetilk pa so pekli slanike. Naenkrat se je taka svetilka prevrnila in olje je zagorelo. Začelo se je smrdljivo kaditi, ljudje pa se smeja. Toda že v naslednjem hipu je svignil kvišku drugi plamen, nato še tretji in okoližani "Eskimi" so se vneli ter začeli žvižgati. Med tem pa je v premapolnjeni dvorani trajalo plesno vrvenje. Nihče v dvorani ni vedel, kaj se zunaj godi. Kdor pa je zapustil dvorano in prišel ven, se

ni smel več vrniti, da ne bi v dvorani povedal, kaj se je zunaj zgodilo. Tako je bila sicer prepredena še večja nesreča, kljub temu pa je to noč zgorelo 9 ljudi, 3 pa so bili nevarno poškodovani. Drugi pa so do 5. zjutraj rajali.

Tole pa se je prav pred kratkim zgodilo tudi v Monakovem. V sloveči kleti "Loewenbrau" so monakovski umetniki priredili umetniško maskarado. Dvorana je bila do zadnjega kotička polna. Neka maska oblečena v planinsko obleko se je igrala s svojim samokresom, možpa ni vedel, da je samokres nabasan. Orožje se je naenkrat sprožilo, ter v srec zadelo mlado ženo nekega slikarja. Žena je bila pri prči mrtva. Toda skoro nihče izmed vesele množice se ni zavedel, kaj se je zgodilo. Ko so mrtvica med množico nesli iz dvorane, so vsi mislili, da ji je slabo. Veselo so rajali do jutra, ko so jim jutranji časopisi naznanili, kaj se je sredi njihove maskarade zgodilo.

Tako je vedno smrt plesala na pustnih maskaradah. Ta smrt v maski pustne seme je zato toliko bolj strašna, ker prime svoje žrtve sredi razjarenega, dostikrat razbrzdane veselja prav v takem hipu, ko človek na vse drugo prej misli, kakor pa na svojo strašno smrt.

Gobavca je poljubila

Če bi bilo uradno razglašeno, da bo strežnica iz bolnišnice Sv. Ladivka Cerečkova odlikovana s križem za zasluge, bi nihče ne verjel, da je mogoče kaj takega, kakor se je pripetilo tej strežnici. Cerečkova je bila mekega dne poklicana v paviljon gobavcev, kjer je bil dobil eden teh nesrečnežev hud živčni napad. Taki prizori v tem paviljonu niso redki. Nesrečni gobavci stoje čisto na robu blaznosti, kar na lepem začne besneti in preklinjati ves svet, češ zakaj smo baš mi izobčeni iz človeške družbe? Zdravniki morajo pogosto mirno gledati take strahotne prizore, ne da bi mogli nesrečnim gobavcem pomagati. Njihova veda, njihova zdravila ne zaležejo nič. Gobavci besne in večkrat ustavi samo mehak pogled ali dobra beseda gobavca na pragu blaznosti.

Zato so poklicali tistega dne Gerkovo v paviljon gobavcev. Toda ko jo je besneči gobavec zagledal, se ni pomiril, temveč nasprotno, jel je še bolj besneti. V krepke mobjemne strežnikov se je zvijal v silnih kričih. Kar mu je šinilo v glavo misel, v kateri je videl svojo edno rešitev. Poljubiti vas hočem! Ta klic se je razlegal po sobi in gobavčeve oči so nepremično gledale strežnico. Njena zdrava koža naj bi ga rešila, poljub strežnice naj bi mu vrnil zdravlje. Na svetu se še gode čudeži. Občudovanja vredna strežnica je stopila h gobavcu in ga poljubila na usta. Nihče ni zahteval od nje, naj mu izpolni njegovo željo. Koliko zdravnikov in strežnic mora odkloniti manj nevarne želje bolnikov. Nihče bi ji ne bil očital pomankanja poguma in požrtvovalnosti. Toda ta strežnica-svetnica je tvegala s poljubom gobavca svoje življenje samo zato, da bi eno samo človeško bitje med milijoni drugih manj trpelo.

Po vsej pravici bo torej Gerkova odlikovana s križem za izredne zasluge. Toda ne od-

likovanju ji najbrž ni mnogo leželo. Kdor zna sočutje do trpečega bližnjega pokazati na tak način, da premaga v sebi odpor in strah pred okuženjem, ta gotovo ne pričakuje nobene odlikovanja. Resnično junstvo odlikovanja tudi ne potrebuje ker je najlapse odlikovanje že samo po sebi. To je edinstven primer požrtvovalnosti in ljubezni do bližnjega.

Seveda ni mogoče pričakovati tolike požrtvovalnosti od vseh ljudi na svetu. Pač bi pa lahko pričakovali od vseh ljudi dobre volje vsaj desetine tega poguma, kadar gre za gobavo današnjega sveta. Mnogo grdega in bolnega je zdaj na svetu in ni vedno potrebno za ozdravljenje, da bi človek tvegalo svoje življenje tako kakor je storila ta francoska strežnica Gerkova. Večkrat zadostuje dobra beseda, malo dobre volje, kapljica požrtvovalnosti. Prav je napisal o tem list "Reflekt": Potrebujemo še mnogo poljubov gobavcev, da bomo zopet našli zaupanja vase.

BIVŠA PLESALKA NA ČELU VOHUNOV.

Švicarska policija je aretirala oni dan blizu Annemasse pri prehodu francosko-švicarske meje devet vohunov, ki jih je v sporazumu s francoskimi varnostnimi oblastmi opazovala že pol leta. Nekatere ugotovitve preiskave morajo ostati tajne. Novinarjem je bilo rečeno, da so bili aretirani vohuni, ki so delali večinoma v Franciji za neko tujo velesilo. Glavna postava med aretiranimi je bivša plesalka italijanskega poretka Virginia Capta, rojena Retova v ženevski družbi dobro znana. Zelo pogosto je prihajala v Annemasse, kjer se je sestajala z agenti.

Ohenem z njo sta bili aretirani še dve znani osebnosti — privatni detektiv Rochad, znan po vsej Evropi in bivši advokat Demol, ki je bil nekoč že zapleten v škandal z zakotno "univerzo". Dotična univerza je proti odkupnini dajala akademске naslove ljudem, ki

sploh nikoli niso študirali. Rochad se je nedavno vrnil z daljšega bivanja v Alžiru. S plesalko, 31-letno lepo pustolovko, ki je že pred leti zapustila gledališče in se lotila boljšega poklica, se je seznanil potem svojega moža, ki ji je bil s poroko preskrbel švicarsko državljanstvo. Policija je na pravila več hišnih preiskav in zbrala mnogo obtežilnega materiala.

KMETICA UBILA VOLKA.

V Rumuniji se je zavotlo zadnjega hudega mraza pojavili tropi volkov v neposredni bližini naselbin. V kraju Darnestiju nedaleč od Targovista, se je odigral med dvema ženama in volkom strašen boj na življenje in smrt.

Volk se je ponoči splazil na posestvo vdove Ivane Juncove in je skušal doseči ovčjo stajo. Kmetica se je zbudila, zagrabila debelo gorjačo in stekla v spremstvu svoje hčere, ki je držala svetilko, na dverišče.

Volk je takoj planil na obe ženski, po daljši borbi pa je kmetici uspelo, da ga je usekala z gorjačo po glavi tako, da se je cmanljeno zgrudil. Sedaj je tolkla toliko časa po njegovi lobanji, da je poginil.

BLAZNIKOVA
Pratika
za leto 1939
Cena 25c
s poštino vred.
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Spisi Josip Jurčiča:

- I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.
- II. ZVEZEK: Jurij Kobilica. — Tihotapec. — Vrbna Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojine. — Golica.
- III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.
- IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata.
- V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.
- VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.
- VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.
- VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovence Andreja Pajka.
- IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir grašč. — Ponarejeni bankovci.
- X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Stefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klana postava župnika Stefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridiki "Pustina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše novejstike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbtenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam ponovno kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romani so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam približate nepotrebnega dela in stroškov, vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kolih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laushin	OHIO:
Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Stajnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumac
Youngstown, Anton Kikali
COLORADO:
Pueblo, Peter Cullig, A. Sattler
Walsenburg, M. J. Bayak	OREGON:
Oregon City, J. Koblar
INDIANA:
Indianapolis, Fr. Zupancik	PENNSYLVANIA:
Bessemer, John Jevnikar
Broughton, Anton Ipavec
Conemaugh, J. Bresovec
Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Ropnik
Export, Louis Supanik
Farrall, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Fr. Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Berencak
Johnstown, John Polanec
Kraya, Ant. Trnovec
Luzerne, Frank Balloch
Midway, Jura Zant
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schirer
West Newton, Joseph Jovan
ILLINOIS:
Chicago, J. Hevich
Chicago, J. Pahlam (Chicago, Ozeo in Illinois)
Joliet, Jennie Bamblich
La Salle, J. Spellich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago in Waukegan, Math. Warick	WISCONSIN:
Milwaukee, West Alisa, Fr. Skok
Sheboygan, Joseph Rakos
MARYLAND:
Kittanning, Fr. Vodopivec	WYOMING:
Rock Springs, Louis Tschacher
Diamondville, Joe Rolica
MICHIGAN:
Detroit, L. Plankar	
MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gonske, J. L. Janak
Elly, Jos. J. Pahlam
Eveland, Louis Gopske
Gilbert, Louis Vencel
Hibbing, John Povle
Virginia, Frank Brvatic	
MONTANA:
Roundup, M. M. Panias
Waukegan, L. Chaitupa	
NEBRASKA:
Omaha, F. Broderick	
NEW YORK:
Brooklyn, Anthony Svet
Canton, Matt Blazek
Hempstead, Jos. Blazek	

Vsak zastopnik ima potrdilo za svojo karto, ki jo pošlje za potrdilo. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

UPRAVA "GLAS NARODA"

SLEHERNI

včasih greši.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. R.

30

James je tedaj vsiljiven, ki je prišel pod pretvezo službene zadeve v privatno sobo bančne tvrdke do Mr. Jamesa, dejansko napadel in zločinec je pobegnil, ne da bi bil spoznan. Odpeljal se je z motornim kolesom, kot so izpovedale mnoge priče. Več pa o njem ni bilo mogoče dognati. Oč onega dne — bil je Silvestrov dan lanskega leta — je hodil Mr. James iz banke ali pa iz svojega stanovanja samo v spremstvu privatnega detektiva Hellerja. In sedaj je prišel z njim tudi v St. Moritz, da bi se od svojega napornega dela v mednarodni borzi nekoliko oddahnil in odpočil.

Ta oddih pa je obstojal v tem, da je od zgodnjega jutra, pa do poznega večera proučeval borzo, pošiljal v vse države brzojavna poročila, sprejemal skrivnostne osebe na razgovore, ki so bili strogo tajni in da je hodil na ljubavne sestanke s svetovnimi damami, ko so prišle na zimsko sezijo v St. Moritz.

Že dva dni je Francis James, ki je bil dober poznavalec žensk, razmišljal o tem, kako bi zasledoval neko lepo mlado dekle. Toda vsa njegova doseganja prizadevanja so se mu ozvala. To dekle, ki je bilo v popolnem nasprotju z ženskami tega zimskega zabavišča, in je napravila neprisiljen, naravni vtis, pa ni bila prav nič vneta za njegov debeli obraz, močno razvito telo in njegovo samozavestno obnašanje. Toda ravno zaradi tega, ker je bila popolnoma drugačna kot vse druge grešno zapeljive ženske, je Mr. Jamesa še bolj podžigala. Pa tudi drugi moški so se vedno s poželjivimi očmi ozirali na njo.

Toda vsi ti salonski levi in najljubši ženski ljubljenci niso mogli pristranskega veselja tega dekleta motiti, temveč je mogel vsakdo opaziti, da je bilo njeno sree naklonjenosti njemu spremljevalcu, visoko zraščnemu fantu izrazitih obraznih potez in resno v svet gledajočih oči. To je Francis James dobro opazil, take zaljubljeno žareče poglede je poznal. In tudi pri plesu, kadar se je dekle vdano oklepalo svojega plesaleca in ga v blaznosti gledalo kot svojega boga, je James videl in se prepričal, kdo je mogel biti ponosen na to, da je vžival njeno naklonjenost.

Pogosto se je James v neizmerni jezi zaradi svojega neuspeha hudoval nad mlekozobim mladim fantom, toda vse mu ni nič pomagalo. In tudi sedaj jo obispije s svojimi zapeljivimi pogledi, s katerimi je skoro v vsakem slučaju mogel upati na uspeh.

Dekle ravno s pristranim nasmehom gleda na stopnice, na katerih sta se pokazala dva gospoda.

Prideta do tal stopnic in korakata čez dvorano. Francis James skoro ne verjame svojim očem. Razburjen skoči na noge.

Starejši gospod — to je bil vendar oni mož, ki ga je v Berlinu napadel.

Ali pa se mogoče moti?

Tako je razburjen in presenečen, da ne more izreči nobene besede. Detektiva sune in pokaže na Rudolfa Werderja, ki je ravno pozdravil svojo hčer.

Gunda je prišla na svoj novi dom in gospa Reichert je je zelo ljubezljivo sprejela. Glasno zavriška, ko jo je bila pokazana v gornjem nadstropju vile njena soba, iz katere je mogla videti jezero in gozdove v okolici, kakor tudi vile s krasnimi vrtni.

Tukaj bi mogla krasno živeti. Z bolejšjo pomisli na male, četudi prijazne sobe gospe Pluske, v katere se bo prav gotovo naselil kdo drugi. Nako pa, ker se ji vse zdi kot sanje, pravi:

"Kako krasno je tukaj, gospa Reichert; ali bom res tukaj stanovala? Tega skoro ne morem verjeti."

"Prav gotovo, gospica Joana je tako odločila in tudi sama vse lepo urečila."

Zadovoljno gleda Gunda okoli sebe. V tej elegantni okolici ni mogla pričeti s šivanjem in si napraviti nekaj oblek. Toda gospa Reichertova jo kmalu pomiri; v podstrešju je našla za šivanje urejena soba, tam je tudi šivalni stroj in tam si bo mogla skupno z gospo Reichertovo, ki se še vedno pkvarja s šivanjem, napraviti svoje obleke.

"Tudi za vas bom mogla kaj sešiti, gospa Reichert, da bom saj nekoliko poplačala za veliko gostoljubnost v tej hiši."

"Ne, ne, to ne sme biti. Imamo uslužbenko, ki bo vse to naredila. Imam strogo naročilo, da male "porednice Gundu" kakor je gospica Joana rekla šalijo, ne smem preveč nadlegovati z delom. Treba je, da se razvedrite, da se odpočijete in se prav mnogo izprehajate in si morate vse privoščiti."

Gunda pa zmaže z glavo. Vsega ne more takoj razumeti. Ko pogleda v lepo, modro pobarvano kopalno sobo, zopet v presenečenju vzkligne. Škoda se ji zdi, da se ne more kopati v jezeru, toda tudi tukaj bo imela veliko veselje valjati se v vodi. Gunda si takoj uredi sobo in pri tem vedno še kaj najde, kar zbudi njeno začudenje. Kmalu jo pokličejo k večerji; tudi gospa Reichertova se je hotela nekoliko odpočiti in je deklamirala naročila, da prevzamejo nekaj njenega dela. Gunda je zopet presenečena. Kakor dobra je bila večerja! Kaj takoga bo komaj mogla zdržati vse tedne, dokler bo v hiši.

Gospa Reichertova predlaga, da takoj prihodnjega nedeljo obiščete njeno svakinjo, da se pogodite za sobe. In do vrtnice gospoda Werderja in njegove hčere bo vse urejeno.

Gunda pravi, da se boji, da bodo mogoče sobe predrage toda gospa Reichertova jo takoj pomiri.

"Nikar si ne delajte sivih las. Moja svakinja z oddajo sob ne išče ničakega dobička. Pred vsem polaga vrednost na to, da ima dobro in prijetno družabnico."

Gunda z veliko napetostjo čaka, da bi spoznala to staro gospo, toda je morala še nekoliko počakati.

In to ni bilo težko, kar je videla in doživela, je bilo za njo nekaj novega oleg potega je bilo tako neizmerno lepo, da skoro misli, da živi v pravljicnem svetu.

(Dolgo pričakovani)

ŽELEZNIŠKA NESREČA V BRAZILIJ

V bližini Rio de Janeiro, glavnega mesta republike Brazilije, se je nedavno pripetila strašna nesreča, ki je zahtevala nad sto človeških žrtv.

Razne vesti.

5,000,000 ČLOVEŠKIH OKOSTNJAKOV POD PARIZOM.

Malokatero svetovno mesto ima tako obsežno podzemlje, kakor Pariz. Ogromno omrežje podzemnih hodnikov, katakomb, odtočnih kanalov, starih kamnolomov, kanalov za vodo, plin in električne kable, vodovod parne kurjave, da ne govorimo o podzemni železnici, nešteti vodnjakov in drugih podzemnih napravah, vse to preseneti človeka. Moderni graditelji že zdaj ne morejo delati brez geologov, saj imamo vedno več podzemnih stavb. Stavbna dela so teoretično lahka, praktično pa stvar ni tako enostavna. Geologi, ki vedo, da je zgrajen Pariz na zelo mehkem apnečastem in peščenem terenu, kjer neprestano preti nevarnost, da se zemlja podsuje, se boje za usodo francoske prestolnice. Edino zelo številna podzemna jezera vežejo ves teren skupaj in njim se morajo Parizani zahvaliti, da se jim ne podsuje zemlja pod nogami.

Poročevalec list "Reflects de la Semaine" je nedavno na svojem potovanju po podzemlju posetil tudi pariške katakombe. Te nimajo nič skupnega s starimi rimskimi katakombami, temveč so samo stari kamnolomi, izpremenjeni v splošne kostnice in ločeni od drugih kamnolomov s steno. Že od 18. stoletja pa odlagajo sem človeške okostjake, ki se jih je nabralo že nad 5,000,000. Enako zanimivi so tudi zapuščeni kamnolomi. Ozek hodnik je samo tu in tam razsvetljen. Povsod vlada tišina in neprijetna vlaga. Na poti presenečimo na tisoče podgan, še bolj se pa čudimo, ko naletimo v podzemlju na nekakšne žuželke, ki so se tu povsem prilagodile.

In v teh hodnikih so delali nekoč ljudje. Kopali so glino in kamen. Vsa površina kamnolomov obsega okrog 700 ha, torej več nego desetino površine Pariza. Mnoge izmed teh 1824 je bila mreža pariških posebnih pivovarnarji. Romantiki, vzgojeni v duhu Viktorja Huga, bi bil zelo razočarani, če bi se izprehajali po lahko dostopnih in dobro prezračenih podzemnih kanalih, kjer smrad skoraj sploh ni. Okrog leta 1824 je bila mreža pariških kanalov dolga 37 km. Priti je morala strašna epidemija kolere leta 1832, da so se mestni očetje zganili. Zdaj ima Pariz nad 2000 km kanalizacije.

Vse pariško podzemlje je prepreženo z vodnjaki. Še zdaj je v Parizu sedem naravnih vodnjakov, globokih po 600 m in 250 do 300 izkopanih vodnjakov, globokih do 100 m. Šte-

tje iz leta 1870 jih pa našteva blizu 30.000. Omrežje pariškega vodovoda meri nad 1500 km in to je samo vodovod za pitno vodo. Neprestano naraščajoče potrebe tega mesta razširijo tudi podzemno mesto. Plin, elektrika in parna kurjava zahteva posebne kanale, ki jih morajo seveda kopati vedno globlje. Omrežje plinovodov meri 2690 km, omrežje električnih kablov se pa sploh ne da izmeriti, kajti Pariz ima petlazi in trilazni vod, obenem pa še izmenični tok. Razen tega zahtevajo mnogi odjemalci tok visoke napetosti. Zdaj se pojavlja še novo omrežje parne kurjave na daljavo, ki je sicer še mlado, vendar pa meri že 23 km.

S tem pa še ni končano naštevaje podzemnih omrežij. Razen brzojavnega in telefonskega omrežja, ima Pariz tudi podzemno železnico, dolgo že okrog 180 km. Nismo pa še omenili 2 km dolgega svetomartinskega kanala pod zemljo niti 570 km voda kondenzirane zraka, niti mnogih podzemnih konstrukcijskih poslopj, ki segajo tudi več nadstropij pod zemljo, niti 5000 hidravličnih dvigal. Omenili tu di še nismo načrtov, ki bodo šele uresničeni, namreč podzemnih avtomobilskih cest, podzemnih zakonov, skladišč in raznih drugih naprav, ki so postale neobhodno potrebne za življenje vlemesta.

Naročite še danes S. A. Koledar za leto 1939.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE, KI SMO JIH PREJELI iz LJUBLJANE

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50
SEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50
SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 50

Zorko Prelovec—15 SAMOSPEVOV za glas s klavirjem 1.25
SEST PESMI ZA GLAS IN KLAVIR 1

ALBUM SLOVENSKEGA NARODNIH PESMI za glas in klavir 1—

Franc Venturini—SEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 65

Ferdo Juvanc—IZ MLADIH LET, moški zbori 65

Peter Jeršek—OSEM ZBOROV (moški in mešani) 50

Moški zbori

OSKAR DEV: Barčica: Oj, moj šolci je šolci; Kam mi, fantje, drev v vas pojdemo 20

OSKAR DEV: Srečno, ljubca moja: Ko ptičica na tuje gre; Soči: Moj očka ima konjčka dva; Dobiv sem pišmece; Slovo: Je vpihnila luč 40

EMIL ADAMIČ: Moderna devojka (belokranjska) 20

Vso noč pri potoci 20

Jurjeva 25

Hodi Mleka domo: Kaj drugega hočem: Zdravica 20

VASILIJ MIRK in A. GROBING: Vetrice: Po gradini 30

FERDO JUVANEC: Zjutraj 20

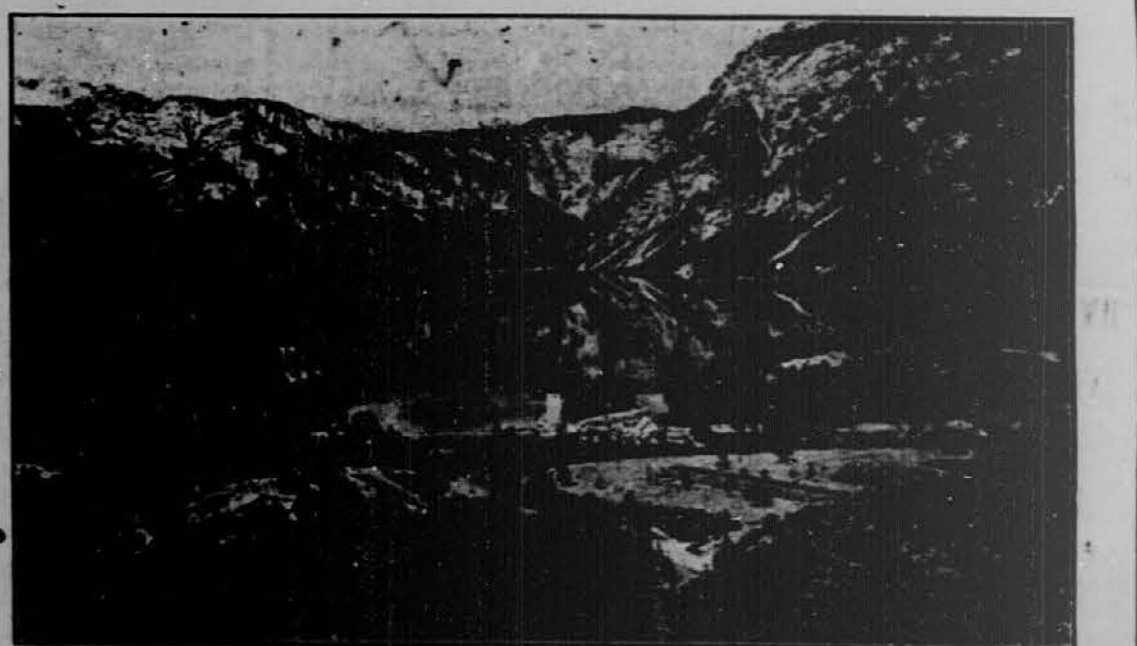
Slovenska 30

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Romanje v Meko v ostalem ni poceni stvar. Prvič mora vsak romar plačati pristajalni prispevek v znesku dveh angleških funtov, ki ga pobira Savdija, drugič je treba plačati prevoz od Džide do Meke in nazaj, da o drugih potnih stroških, stroških za prehrano, darilih itd, niti ne govorimo. Potovanje od Džide v Meko je na hrbtu velbloda še najcenejše, traja pa tudi najdalje. Plačati je treba 15 funtov, do čim računajo za potovanje z omnibusom 22 funtov šterlingov. Tudi zasebni avtomobil ki si jih morejo privoščiti seveda le najbogatejši romarji, morajo plačati določeno pristojbino. Vozijo se po štiri osebe v enem avtu in vsaka mora plačati 35 funtov. Če upoštevamo vse stroške, ni čudno, da mora marsikateri pobožni musliman štediti vse življenje, da bi mogel obiskati rojstni kraj svoje vere. Za mnogo izmed 100,000 ljudi ki letno obiščejo Meko, je to potovanje žrtve, za katero so morali stradati desetletja. Oblasti si sicer prizadevajo, da bi potne stroške pocenile in je bil tudi kakšen uspeh, a to je vse premalo.

Sicer pa je v Džidi sami neka znamenitost. Na severu mesta leži namreč "Evin grob" ki ga obišče vsak vernik, preden odpotuje naprej. To mesto imenujejo "vrata v raj" zato, ker sta bila po mnenju muslimanov Adam in Eva pregnana iz raja sem. Evo so v Džidi baje tudi pokopali. To ni bil naveden pokop. Nje grob je namreč 70 m dolg — toliko, kolikor je bila po izročilu Eva dolga ...

Bohinjsko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK